

Flarkån - WA80175138 / SE714022-174760

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Västerbotten - 24
Typ	Vattenförekomst	Kommun	Robertsfors - 2409
Distrikt	1. Bottenviken (nationell del) - SE1	Längd (km)	4,5
Huvudavrinningsområde	Kålabodaån - SE23000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA80175138>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status 2027

Version: Beslutad

Den ekologiska statusen i ytvattenförekomsten har klassificerats till måttlig, otillfredsställande eller dålig. Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2027 i enlighet med 4 kap 2§ Vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660).

Motivering till kvalitetskrav

▲ Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Morfologiska förändringar

I vattenförekomsten finns av människan skapade morfologiska förändringar som har bidragit till att ekologisk status bedömts till sämre än god. Vilken eller vilka typer av morfologisk förändring som är aktuell i denna vattenförekomst går att läsa om under rubriken Påverkanskällor. För att vattenförekomsten ska nå god ekologisk status krävs åtgärder. De föreslagna åtgärderna är listade under rubriken Åtgärder. Samtliga vattenförekomster med morfologiska problem är i behov av åtgärdsutredning innan fysiska åtgärder kan påbörjas. Detta beror på att underlaget som använts för klassning är relativt grovt och därmed saknas information om i vilken omfattning åtgärder krävs eller mer specifikt vilka åtgärder som krävs för att vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status. När en åtgärdsutredning genomförts ska fysiska åtgärder utföras i syfte att nå miljö kvalitetsnormen inom utsatt tid. Processen förutses bli tids- och resurskrävande till följd av en kombination av otillräcklig administrativ kapacitet, otillräckliga resurser samt otillräcklig lagstiftning. Dessutom är återhämtningstiden för att etablera ekologisk funktionella kantzoner så pass lång att god status inte kan förväntas nås innan 2021. Därför beslutas att vattnet får ett undantag i form av tidsfrist till 2027.

Flödesregleringar

Vattenförekomsten är påverkad av hydrologiska förändringar som har bidragit till att ekologisk status bedömts till sämre än god. Vilken typ av hydrologisk förändring som är aktuell i denna förekomst går att läsa om under rubriken Påverkanskällor. För att vattenförekomsten ska nå god ekologisk status krävs åtgärder. Vattenförekomster med hydrologiska problem är i första hand i behov av åtgärdsutredning innan fysiska åtgärder kan påbörjas. Detta beror på att underlaget som använts för klassning är relativt grovt och därmed saknas information om i vilken omfattning åtgärder krävs samt mer specifikt vilka åtgärder som krävs för att vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status. När en åtgärdsutredning genomförts ska fysiska åtgärder utföras i syfte att nå miljö kvalitetsnormen inom utsatt tid. Processen förutses bli tids- och resurskrävande till följd av en kombination av otillräcklig administrativ kapacitet, otillräckliga resurser samt otillräcklig lagstiftning vilket sammanlagt innebär orimliga kostnader. Därför beslutas att vattnet får ett undantag i form av tidsfrist till 2021.

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav

God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre strängt krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenylterar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	■ Måttlig
- Tillkomst/härkomst	■ Naturlig
- Kemisk status	■ Uppnår ej god
- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen	■ Ej klassad
Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?	
Påväxt-kiselalger	■ Hög
IPS-index för Kiselalger	■ Hög
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	■ Måttlig
Bottenfauna	■ Ej klassad
ASPT	■ Ej klassad
DJ-index	
MISA	
Fisk	■ Ej klassad
Fisk i rinnande vatten (VIX)	
Ekologisk status - Fysikalisk kemiskt	
Allmänna förhållanden Fys-kem	■ Ej klassad
Näringsämnen	■ Ej klassad
Försurning	■ Ej klassad
Särskilda förorenande ämnen	■ Ej klassad
Icke syntetiska ämnen	■ Ej klassad
Arsenik	■ Ej klassad
Koppar	■ Ej klassad
Krom	■ Ej klassad
Uran	■ Ej klassad
Zink	■ Ej klassad
Syntetiska ämnen	■ Ej klassad
Ammoniak	■ Ej klassad
Icke-dioxinlika PCB'er (6 PCB: 28,52,101,138,153,180)	■ Ej klassad
Nitrat	■ Ej klassad
Ekologisk status - Hydromorfologi	
Hydromorfologi	■ Måttlig
Konnektivitet i vattendrag	■ Hög
Konnektivitet i uppströms och nedströms	■ Hög

riktning i vattendrag	
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	Ej klassad
Hydrologisk regim i vattendrag	Måttlig
Specifik flödesenergi i vattendrag	Måttlig
Volymsavvikelse i vattendrag	Hög
Avvikelse i flödets förändringstakt	Hög
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	Måttlig
Vattendragsfårans form	Måttlig
Vattendragets planform	Måttlig
Vattendragsfårans bottenstrukturer	Måttlig
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	Måttlig
Vattendragsfårans kanter	Måttlig
Vattendragets närområde	Otillfredsställande
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	Dålig
Hydromorfologi cykel 1 2004-2015	
Kontinuitet	
Förekomst av artificiella vandringshinder	
Fragmenteringsgrad	
Barriäreffekt	
Hydrologisk regim vattendrag	
Regleringsgrad för vattendrag	
Antal flödestoppar per år	
Variationskoefficient för dygnsflöden	
Förändrad medelhögvattenföring	
Reducerad medellågwaterföring	
Morfologiska förhållanden	
Rätnings- /kanaliseringsgrad	
Andel rensad sträcka	
Antal vägövergångar	
Markanvändning i närmiljön	
Markanvändning i delavrinningsområdet	
Död ved/Antal vedbitar	
Antal diken per km	
Kemisk status	
Prioriterade ämnen	Uppnår ej god
Bekämpningsmedel	
Industriella föroreningar	
Bromerad difenyleter	Uppnår ej god
Tungmetaller - grupp	Uppnår ej god
Bly och blyföreningar	Ej klassad
Kadmium och kadmiumföreningar	Ej klassad
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god
Nickel och nickelföreningar	Ej klassad

Övriga föreningar

Miljöproblem och påverkanskällor**Miljöproblem** ?

	Klassificering
1. Övergödning och syrefattiga förhållanden	☐ Nej
2. Miljögifter	☐ Ja
3. Försurning	☐ Nej
4. Förändrade habitat genom fysisk påverkan	☐ Ja
4.1 Flödesförändringar	☐ Ja
4.2 Konnektivitetsförändringar	☐ Nej
4.3 Morfologiska förändringar	☐ Ja
5. Främmande arter	☐ Ej klassad
6. Annat betydande miljöproblem	

Påverkanskällor ?

	Klassificering
1. Punktkällor	
2. Diffusa källor	
2.6 Diffusa källor - Andra relevanta	
2.6.3 Atmosfärisk deposition	☐ Betydande påverkan
3. Vattenuttag	
4. Flödesreglering och morfologiska förändringar	
4.2 Flöde och morfologi - Verksdamm, vattenkraft	☐ Ej klassad
4.5 Flöde och morfologi - Vattenflödesreglering	☐ Ej klassad
4.5.4 Flöde och morfologi - Reglering för kraftproduktion	☐ Ej klassad
4.8 Flöde och morfologi - Tröskeldammar och grunddammar	☐ Ej klassad
5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag	☐ Betydande påverkan
5.1 Fysiska förändringar vattendrag - Fysiska förändringar av vattendragsfåra	
5.1.1 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för flottning	☐ Betydande påverkan
5.1.4 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för upprätthållande av markavvattning	☐ Betydande påverkan
7. Annan morfologisk påverkan	
7.1 Andra morfologiska förändringar - Barriärer	☐ Ej klassad
7.1.1 Andra morfologiska förändringar - Vägtrummor	☐ Ej klassad
7.1.2 Andra morfologiska förändringar - Andra barriärer	☐ Ej klassad
8. Annan signifikant påverkan	

Förbättringsbehov

Förbättringsbehoven anger den effekt som behöver uppnås för att miljö kvalitetsnormen för en vattenförekomst skall kunna följas. Där det finns kunskap om vilka miljöproblem samt vilken påverkan som orsakat den försämrade statusen anges även dessa. För att uppnå förbättringsbehovet behöver åtgärder genomföras men förbättringsbehovet anger inte vilken åtgärd som är lämpligast.

ID	Parameter	Storlek	Miljöproblem	Påverkan
----	-----------	---------	--------------	----------

VISSIMPROVEMENT0006821	0,64 ha	4.3 Morfologiska förändringar	5.1.1 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för flottning
VISSIMPROVEMENT0007542	2 ha	4.3 Morfologiska förändringar	5.1.4 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för upprätthållande av markavvattning
VISSIMPROVEMENT0008437	17 ha	4.3 Morfologiska förändringar	5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (14 st)							
Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Anpassade skogsskötselåtgärder i Flarkån	Anpassade skogsskötselåtgärder	Flarkån			-		
Biotopvård i Flarkån	Biotopvård i vattendrag	Flarkån	Ökning Habitat 5 000 m		-		
Restaurering av Hertsångersälven.	Biotopvård i vattendrag	Flarkån			-		
Ekologiskt funktionella kantzoner vid Hertsångersälven.	Ekologiskt funktionella kantzoner	Flarkån		17 ha	-		
Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk i Flarkån	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Flarkån		7,4 ha	-		
Flottledsäterställning i Flarkån	Flottledsäterställning	Flarkån		1 100 m	-		
Flottledsäterställning i Hertsångersälven.	Flottledsäterställning	Flarkån			-		
Lokalt anpassad kantzon i Flarkån	Lokalt anpassad kantzon	Flarkån		2,4 ha	-		
Minska påverkan från sura sulfatjordar	Minska påverkan från sura sulfatjordar	Flarkån		1 st	2018 - 2027		
Omläggning/byte av vägtrumma i Hertsångersälven	Omläggning/byte av vägtrumma	7140807 - 786819	Ökning Habitat ha	1 st	-		
Ekologiskt funktionella kantzoner vid Hertsångersälven.	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov	Flarkån		1 st	-		
Flottledsäterställning i Hertsångersälven.	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov	Flarkån		1 st	-		
Restaurering av Hertsångersälven.	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov	Flarkån		1 st	-		

Åtgärdsutredning för att begränsa belastning av metaller och försurande ämnen från sura sulfatjordar.	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov	Flarkån	1 st	2018 - 2021
---	--------------------------------------	---------	------	-------------

Genomförda åtgärder (5 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel	Mynnar i Kålabodaån		8 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel	Ovan Flarkbäcken		130 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Mynnar i Kålabodaån	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	110 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Ovan Flarkbäcken	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	210 ha	2010 - 2014		
Inrätta vattenskyddsområden för kommunala vattentäkter i Robertsfors kommun	Vattenskyddsområde - Inrätta	Robertsfors		1 st	-		

Risk

Risken för att en miljö kvalitetsnorm inte följs och att en god miljöstatus inte uppnås ,

Klassificering

Riskbedömning ?

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status (exklusive kvicksilver) inte nås till 2015

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2021

■ Risk

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021

■ Risk

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Flarkån, Flarken 2	RK, Flarken avloppsreningsverk	Vattenkemi	Flarken 2	Flarkån

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet

Typindelning

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Vattendrag	V3SYN
Vattenkategori	Vattendrag
Limnisk ekoregion/Kustvattentyp	Norrland kust, under högsta kustlinjen

Avrinningsområde	Liten: ≤ 100 km ²
Färg (Humus)	Ja - >50 mgPt/l
Bakgrundsalkalinitet	Nej - ≤ 1,0 mekv Alk

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version

Ytvatten innan versionshantering

SVAR_2010_1

SVAR_2012_2

SVAR_2016

Datum

2011-05-09 12:09

2011-10-17 12:07

2012-11-08 09:07

2017-06-20 09:29

Cykel

Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Förlängning av förvaltningscykel 2

Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)

Vattentyp

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Västerbotten

E-post AC-DL-bersek@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/default.aspx>